

Toespraak voor afscheidnemende ab-leden op woensdag 25 maart 2015

Dames en heren, vandaag nemen wij afscheid van maar liefst 21 leden van het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Dit algemeen bestuur heeft lang dienst gedaan. In november 2008, bijna 6,5 jaar geleden, bent u verkozen of benoemd, op 8 januari 2009 is dit bestuur geïnstalleerd. We mogen spreken van het langzittende bestuur in de geschiedenis van het waterschap, want door Haagse verwickelingen is uw bestuursperiode twee keer met een jaar verlengd.

Dit bestuur heeft veel mee gemaakt en ook veel tot stand gebracht. De bestuurscrisis in 2012/2013 heeft er diep in gehakt, ik denk dat niemand daar met plezier op terugkijkt. Tegelijk zijn er belangrijke besluiten tot stand gebracht, waarbij ik uw besluiten over de sliblijn en de waterlijn van de RWZI van Utrecht er maar even uit licht. Nooit eerder heeft uw bestuur een krediet vastgesteld boven de 100 miljoen! Het is aan het nieuwe bestuur om dat project zonder kleerscheuren in 2019 aan de eindstreep te krijgen. Ook de nieuwe koers ten aanzien van het veenweidegebied in ons waterschap is zo'n belangrijke nieuwe ontwikkeling. U hebt onze planning- en controlcyclus op een hoger plan gebracht zodat u echt kunt besturen op hoofdlijnen en onze financiële huishouding inzichtelijker is geworden. De gevolgen van de vorig jaar vastgestelde Deltabeslissingen hebben grote gevolgen voor ons waterschap. Voorts is het mooi dat het reeds door het vorige bestuur genomen besluit inzake de overdracht van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel eindelijk kon worden geëffectueerd. Zo is er natuurlijk nog veel meer tot stand gebracht, er gebeurt veel in ruim zes jaar, maar hier laat ik het maar even bij.

Waar ik wel de aandacht op wil vestigen is dat U veel werk hebt gemaakt van een verandering van de bedrijfscultuur in ons waterschap. Kan altijd nog beter, maar u bent er in geslaagd te bewerkstelligen dat onze mensen veel meer dan vroeger omgevingsbewust te werk gaan, rekening houden met gevoelens die leven bij onze ingezetenen, bedrijven en gemeenten ten aanzien van de uitvoering van ons werk in het buitengebied. Dat is gegaan van au, zoals dat heet. Ik reken er op dat het nieuwe bestuur die culturomslag kan vasthouden, dat is ook hoogstnoodzakelijk.

Vandaag gaat het over afscheid nemen. Voor sommigen is dit een zelfgekozen moment, voor anderen omdat uw partij, uw achterban als geborgden of de kiezer dat zo hebben beschikt. Nieuw vandaag is dat 3 van de 21 vertrekkende AB-leden toch nog een poosje blijven, als lid van het dagelijks bestuur tot het moment dat het nieuwe bestuur een nieuw college aan de slag heeft gezet.

Ook nieuw is dat wij vandaag afscheid nemen van twee door uw bestuur benoemde duo-commissieleden, Henk Nap van de Algemene Waterschapspartij en Peter de Rooy namens de SGP. Hen wil ik vanaf deze plaats bedanken voor hun inzet in de afgelopen jaren.

Hoe het ook zij, vandaag nemen we afscheid van 21 ab-leden en daarmee bovendien van veel jaren bestuurservaring. Daarmee raak ik ook aan het begrip 'senioriteit' en ik probeer vandaag in oplopende volgorde van senioriteit de afscheid nemende leden toe te spreken. Daarbij doet zich een interessante vraag voor: wie is eigenlijk de nestor van het algemeen bestuur?

Een mooie titel, nestor, maar niet alleen een eretitel, immers ook iemand die op grond van het tweede lid van art. 51a van de Waterschapswet een uitzonderlijke taak heeft in de letterlijke betekenis van dat woord: de waarneming van het voorzittersambt bij diens verhindering of ontstentenis in het uitzonderlijke geval dat alle collegeleden - eveneens door verhindering of ontstentenis - hiervoor niet beschikbaar zijn. Een uitzonderlijke taak in een uitzonderlijke situatie.

Als we hierbij kijken naar leeftijd dan is Willem van der Zaag degene die op deze titel aanspraak zou kunnen maken. Zijn betrokkenheid bij ons bestuur reikt ook ver terug, hij maakte deel uit van het overgangsbestuur van De Stichtse Rijnlanden in 1995-1996. Van de afscheid nemende ab-leden gaat zijn bestuurlijke geschiedenis bij De Stichtse Rijnlanden dus het verste terug. Maar ja, ik kwam hem vanaf 2003 ook tegen als ab- en db-lid bij de bureaus van Amstel, Gooi en Vecht, en dat telt natuurlijk niet mee voor de nestor-status bij ons waterschap.

Als we kijken naar het grootse aantal dienstjaren als ab-lid bij ons waterschap, dan is Huub van de Maat de aangewezen persoon voor deze titel, maar het feit dat hij tevens hoogheemraad is in ons monistische stelsel maakt dat hij geen nestor kan zijn.

Dan hebben we Gert van den Hoeven: niet in leeftijd de oudste, ook niet in dienstjaren het langstzittende ab-lid bij De Stichtse Rijnlanden, maar wel het langstzittende ab-lid, niet tevens lid zijn van het college.

Drie kandidaten dus. We hebben uiteraard uitvoerig en wetenschappelijk verantwoord onderzoek gepleegd hoe dat elders is geregeld - bijvoorbeeld in de Tweede Kamer - en dan moet worden gezegd: Gert van den Hoeven is als nestor het laatste aan de beurt: first in – last out! Ik heb Gert gevraagd ons aan het eind van dit agendapunt in zijn hoedanigheid van nestor toe te spreken.

Jaap Boot (ab-lid 2014- 2015)

Het klinkt misschien wel vreemd in jouw oren Jaap – toch niet de jongste onder ons - maar in licht van het vorenstaande ben jij toch echt de junior in ons gezelschap. Aangetreden als vervanger van Desiré Karelse - die op zijn beurt weer Saskia Lukàcs verving – moest jij je voor de resterende tijd in deze bestuursperiode verdiepen in de waterschapsmaterie. Toen wij kennis maakten vroeg je nog tegen beter weten in of je niet aan de Ipad behoefde. Maar dat moest je wel, en je deed je waterschapswerk met de Ipad én met verve. Je zult vast vaak verwonderd zijn geweest over de regelmatige toon van opwinding in deze zaal, dat was aan jou niet besteed. Wat wij allemaal hebben gewaardeerd is jouw rust en objectiviteit in jouw inbreng. Ook in de begeleidingsgroep voor de nieuwe ab-zaal ben je actief geweest. Dank voor jouw bijdrage in deze korte periode.

Willem van der Zaag (ab-lid 2013-2015)

Ook voor jou Willem geldt dat je in het algemeen bestuur van ons waterschap – als opvolger van Aly Hiemstra - een relatieve junior bent, maar tegelijkertijd ben je het levende bewijs van de relativiteit van dit begrip. In het bestuurdersvak ben je namelijk gepokt en gemazeld. Je was immers al als bestuurder actief in het Groot Waterschap van Woerden, je zat uit dien hoofde ruim een jaar in het overgangsbestuur van De Stichtse Rijnlanden en bent daarna als ab-lid en als collegelid voor de categorie ‘bedrijfsgebouwd’ actief geweest bij onze buurman AGV. Daar mocht ik als gedeputeerde jou al regelmatig mee maken als wij met elkaar spraken over, jawel, de muskusrattenbestrijding. Voor De Stichtse Rijnlanden heb je ook nog deel uitgemaakt van de onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. Maar in 2013 nam je weer zitting in ons algemeen bestuur, als een eminent voorbeeld van hoe je mild-positief-kritisch kunt zijn. Bedankt daarvoor.

Wanda Bodewitz (ab-lid 2012-2015)

Wanda, jij kwam in het algemeen bestuur als opvolger van Istar Faber, die op haar beurt weer Willem van der Steeg verving, vanwege diens toetreding tot Provinciale Staten in 2011, toen jouw statenlidmaatschap eindigde. Willem keert nu weer terug op zijn ‘oude nest’ op jouw plek, maar dan wel met twee nieuwe collega’s. Jouw stijl in de afgelopen jaren zou ik willen kenschetsen als ‘vriendelijk vasthoudend’, constructief en daarbij het gedachtegoed van jouw partij steeds duidelijk naar voren brengend. Soms kreeg ik wel eens het verwijt dat ik jou te veel ruimte gaf om vasthoudend te zijn, maar het is vooral jouw verdienste dat jouw

fractie een wezenlijke rol speelde in dit bestuur. Voor jou is het natuurlijk extra leuk dat de Partij voor de Dieren met 3 zetels als de grootste winnaar bij de verkiezingen vorige week uit de bus is gekomen. Misschien is het wel jouw inbreng over bijvoorbeeld de poezentrap die jullie in de stad Utrecht zoveel stemmen heeft opgeleverd. Toch ook een beetje een beloning voor jouw consciëntieuze werk. En mede door jouw toedoen staat de muskusrat op de politieke kaart, daar hoort die thuis en niet op de menukaart. Dank voor jouw toewijding, Wanda.

Sandra de Kruijf (ab-lid 2012-2015)

Ook jij verving iemand in de afgelopen bestuursperiode, Marco Glastra, die vanwege zijn nieuwe functie als directeur van het Groninger Landschap terug naar het hoge noorden vertrok. Jouw beroepsachtergrond als controller heeft zich bij jouw uitoefening van het ab-lidmaatschap niet verloochend, niet als lid van de rekenkamercommissie en niet als lid van de klankbordgroep die een onlangs gehouden extern onderzoek heeft begeleid. En je zat de commissie van stemopneming voor bij de verkiezingen van twee nieuwe leden voor het dagelijks bestuur in 2013. Dank voor de inzet van jouw kennis, jouw vaardigheden en jouw evenwichtige inbreng voor ons waterschap.

Harry ten Hove (ab-lid 2011-2015)

Harry met jou toetreden tot het ab, als opvolger van de naar Vlissingen vertrokken Jacques Damen, kwam er meer wetenschappelijke onderzoeks- en denkkraft in het algemeen bestuur. Met die kwaliteit gaf jij rust en beschouwing in het onderlinge debat. Zonder daarbij overigens aan scherpte in te boeten; scherpte kan immers ook juist verloren gaan in een veelheid aan woorden. Analytisch, systematische aanpak – jouw begrippenlijst betreffende het waterschapsvakjargon op extranet is daar het bewijs van - maar altijd met respect en op niveau. De inhoud van het debat in het algemeen bestuur won daarmee aan kracht. Dank voor jouw inbreng in het algemeen bestuur.

Tine van der Stroom (ab-lid 2011-2015)

In feite was je al gekozen eind 2008 Tine, maar de wet is streng: een burgemeester – ook al is zij waarnemend – kan niet tegelijkertijd ab-lid zijn en jij was in 2009 nog waarnemend burgemeester van de gemeente Bunnik. In 2011 trad je uiteindelijk toch aan – de klus in Bunnik was inmiddels geklaard - als opvolger van Gert Jan Weierink. Met jou kwam er veel bestuurlijke ervaring binnen bij ons waterschap. Zakelijk, op hoofdlijnen, maar wel inhoudelijk scherp en 'to the point', zo heb je jezelf hier laten zien, ook als plaatsvervangend commissievoorzitter. Wij hebben wat nauwer met elkaar samengewerkt in de veranderagenda werkgroep uit het algemeen bestuur. Jij hebt daaraan een grote bijdrage geleverd. Niet in het minst om die reden heeft het ab de conclusies van deze werkgroep unaniem tot zich genomen en de eerste gevolgen van deze werkgroep, de bestuurlijke informatiebrieven nieuwe stijl, hebben we inmiddels al gezien. Dank voor jouw inzet, kennis en kunde om in de gang van zaken rond het algemeen bestuur ook een verandering teweeg te brengen, onderdeel van de cultuurverandering van onze organisatie waarover ik het zojuist had.

Jikke Balkema (ab-lid 2009-2015)

Jikke, jij hebt je een echte waterschapper van de inhoud betoond. Jouw dagelijkse werk bij Tauw en wat je daarvan mee bracht, heb je ingebracht in ons ab, hebben we allemaal van geprofiteerd, je hebt jouw vak niet verloochend bij de uitoefening van jouw ab-lidmaatschap. Bij jou gaat dus vooral om de inhoud en veel minder om het politieke spel. Ondanks dat - of misschien wel daarom juist - heb je je wel met de spelregels bezig gehouden van het algemeen bestuur in de veranderwerkgroep. Juist om op het juiste niveau goed bij de inhoud te kunnen komen, heb je duidelijke spelregels nodig. Ook heb je nog deel uit gemaakt van de klankbordgroep van het externe onderzoek naar de ontvangen AGV-gelden. Mijn collega Hetty Klavers van waterschap Zuiderzeeland mag nu van jouw ervaring gaan profiteren, omdat je daar per 1 januari aan de slag bent gegaan. Wij hadden je ook graag gehouden in

ons ab, en dan bedoel ik met wij de ingezetenen van ons waterschap. Want als het aan de kiezer had gelegen, Jikke, dan had ik nu niet het woord tot je hoeven richten. Maar ja, je hebt als een soort lijstduwer voor de PvdA veel stemmen binnengehaald, tot voordeel van je partij en daar is niks mis mee. En je stelt nu jouw inzet voor Zuiderzeeland voorop. Bedankt voor je inzet als ab-lid in de afgelopen jaren.

Marloes de Bont (ab-lid 2009-2015)

Met jou, Marloes kwam er - naast jouw inhoudelijke kwaliteit – duidelijk een stuk zorgzaamheid in het algemeen bestuur, zorg voor inwoners van ons gebied, maar ook zorg voor jouw collega's in het bestuur. En je kon dan vanuit die zorg ook nog wel eens een milde terechtwijzing doen in je commentaar naar collega's. Van jou wordt dat geaccepteerd en dat is ook een vorm van gezag. Wij hebben elkaar intensief meegemaakt in de sollicitatiecommissie voor onze nieuwe secretaris-directeur. Daar heb ik mogen profiteren van jouw zorgvuldigheid, een andere typering die op jou van toepassing is. Daar zijn wij goed uitgekomen, zo hebben wij samen in een goed gesprek met Joke twee weken terug geconstateerd. Dank voor jouw inzet en zorg in de afgelopen jaren, in belang van de inwoners van De Stichtse Rijnlanden.

Willem de Beaufort (ab-lid 2009-2015)

De naam 'De Beaufort' is onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van ons waterschap. Onze rechtsvoorgangers 'Kromme Rijn' en 'Lopikerwaard' kenden bijvoorbeeld een dijkgraaf met die naam en de laatste komt morgen weer terug in het algemeen bestuur voor de Bos- en Natuureigenaren. Ik kom overigens overal De Beauforts tegen, zo onlangs weer bij een werkbezoek aan het Von Gimborm Arboretum in Doorn, waar een familielid van jou de scepter zwaait. Dat is een kracht van jouw familie. Beste Willem, jij bent de verpersoonlijking van het gezegde 'in de beperking toont zich de meester'. Jouw inbreng over wat dan ook koos je altijd met zorg. Jij bent een van degenen die aandacht heeft gevraagd voor die broodnodige cultuurverandering bij het waterschap. Jij hebt daar 2 jaar geleden een motie over ingediend – voor het eerst in je bestuurlijke leven meen ik me te herinneren – die ook unaniem werd aangenomen. De motie De Beaufort heeft de bestuurlijke veranderagenda opgeleverd waar wij nu ons voordeel mee doen. Willem, dank voor de wijze waarop je invulling hebt gegeven aan jouw werk in het bestuur van het waterschap.

Paul Blokdijk (ab-lid 2009-2015)

Paul, jij bent hier in feite als een vis in het water, voor de fractie van Water Natuurlijk. Je hebt er nooit een geheim van gemaakt van wat jouw drive is geweest om zitting te nemen in het algemeen bestuur van De Stichtse Rijnlanden. Toen het vorige bestuur er nog zat was je al nadrukkelijk aanwezig met jouw deskundige inbreng op de visbeheernota, die toen in wording was en waar ik als portefeuillehouder aan mocht werken. Jouw drive is gebaat bij kwalitatief goed water, jouw passie is ook een monitoringsinstrument voor de Kaderrichtlijn Water. In jouw periode als bestuurslid zijn er heel wat vispassages tot stand gekomen, je hebt altijd gepleit voor alleen compartimentering als het echt niet anders kan. Dat jouw bijdragen in het debat in ons ab zich met name op dat punt hebben toegespitst, vonden wij allemaal logisch. Jij wist in elk geval jouw primaire drive in een breder perspectief te zetten en dat is volgens mij ook een van de belangrijkste aspecten van het ab-lidmaatschap: los komen van je inhoudelijke, beroeps- of hobby-matige achtergrond en juist een breder perspectief proberen te hanteren. Dat is de kern van het bestuurdersvak. Daar heb je je bijdrage aan geleverd en daarvoor zeggen we jou veel dank.

Gijs van Leeuwen (ab-lid 2009-2015)

Als volksvertegenwoordiger tel je pas echt mee als er een enquêtecommissie naar je is vernoemd. Op waterschapsniveau is Gijs van Leeuwen een soortgelijke eer bij De Stichtse Rijnlanden te beurt gevallen; sterker nog: de producten van de zogenoemde commissie Van Leeuwen hebben de kritische toets van de veranderwerkgroep uit het ab, met vlag en wimpel doorstaan. Hulde daarvoor. Gijs, jij maakte er geen geheim van hoe jij als politicus de functie

van ab-lid voor je zag: sturend op hoofdlijnen als algemeen bestuur en het college daarbij goed controlerend, uitgaande van vertrouwen. Een ab-lid zou in jouw ogen geen chauffeur vanaf de achterbank moeten willen zijn. Als dat vertrouwen in jouw ogen echter in de knel dreigde te komen, dan wist je als politicus ook wat je te doen stond (met 6 ingediende moties en amendementen in één vergadering - die van 23 november 2010 - ben je zelfs recordhouder in dit gezelschap). Een voorbeeld van echt politiek bedrijven, maar tegelijkertijd ook wel weer weten waar het moet stoppen. En als je het gevoel had dat je plank wat had mis geslagen, dan had en heb je ook de grootheid om dat gewoon toe te geven. Ook als plv commissie-voorzitter hebben we af en toe van je mogen genieten: met veel humor hield je de wind eronder en de snelheid erin! Maar bovenal denk dat ik hier wel namens iedereen spreek dat wij hebben genoten van jou als debater: scherp, alert, streng, humorvol. Daar mag Provinciale Staten van Utrecht nu van gaan profiteren. Dank voor jouw inzet in de afgelopen jaren, en als Statenlid van Utrecht zullen we jou zeker terugzien!

Piet Terpstra (ab-lid 2009-2015)

Piet Terpstra kan wegens een hernia hier vanmiddag niet aanwezig zijn. Ik kan hem dus nu niet persoonlijk toespreken. Wat ik wel wil vermelden is dat Piet, toen hij nog werkzaam was op het toenmalige ministerie van Verkeer en Waterstaat, betrokken was bij wat als het ware de formele 'geboorte' van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden kan worden genoemd, in 1994. De provincies Utrecht en Zuid-Holland waren er samen niet uitgekomen waar het toenmalige Groot-Waterschap van Woerden naar toe moest fuseren en uiteindelijk moest de Kroon er aan te pas komen: het nieuwe waterschapsreglement van het nieuwe hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werd bij Koninklijk Besluit vastgesteld en 'Woerden' zat erbij! Dat je dan later in het bestuur terecht komt van jouw boreling, dat is dan toch wel weer bijzonder, lijkt me. Dank aan Piet, voor zijn werk toen en voor zijn werk nu als ab-lid in de afgelopen bestuursperiode.

Harry Schalkwijk (ab-lid 2009-2015)

De Lopikerwaard is jouw thuisbasis Harry en die agrarische, praktische achtergrond is altijd herkenbaar geweest in jouw inbreng in ons ab. Ik ken je als rustig wikkend en wegend, opkomend voor het agrarische belang waarvoor je ook in ons ab zitting had. Ik heb de eer gehad een paar keer jouw bedrijf in Montfoort te mogen bezoeken en heb gezien wat je daar tot stand hebt gebracht. Heeft diepe indruk op mij gemaakt. Ik dank jou voor jou altijd constructieve inbreng in ons bestuur.

Lydia Tutein Nolthenius (ab-lid 2009-2015)

Een vrouw van inhoud, iemand van het ingenieursvak en zo wilde je het volgens mij ook: je bijdrage leveren vanuit de inhoud van het waterbeheer. En met stijl. Daarbij heb je toch wel weer met de spelregels van het besturen bezig gehouden in de veranderwerkgroep uit het algemeen bestuur. Ook daar komen stijlaspecten immers aan de orde. Je was zeer geïnteresseerd in het werk van het waterschap, dat zich uitte in trouwe opkomst bij werkbezoeken van ab en commissie, en bij festiviteiten van het waterschap bij oplevering van onze waterstaatkundige werken. Lydia, het was een plezier om met je samen te werken. Positief, echt mee willen denken, altijd uit op verbetering, en altijd op een leuke manier. Dank voor jouw inzet als bestuurslid van ons waterschap.

Jan Kromwijk (ab-lid 2009-2015, vanaf 2013 tevens collegelid)

Jan, jij kwam in 2009 in het algemeen bestuur, eerst alleen als lid van het algemeen bestuur, maar sinds februari 2013 ook als lid van het college. Een man met een zakelijk, maar ook menselijke, warme stijl en duidelijk met overzicht. Prettig om in je bestuur te hebben. Voor jou komt er nog een ander afscheid als het demissionaire college straks zijn taak heeft overgedragen aan het nieuw gekozen college. Dan krijg ik gelegenheid om verder afscheid van je te nemen, want wij hebben de laatste jaren heel nauw mogen samenwerken. Maar voor nu houd ik het beperkt.

Joop Verheul (ab-lid 2003-2015)

Zegveld en de proefboerderij zijn begrippen die met Joop zijn verbonden en daarmee ook het Groene Hart en alle problematiek die daar speelt. Dat gebied en de agrarische inwoners ervan liggen jou na aan het hart en de inwoners, waaronder veel agrariërs, kennen jou ook. Helaas ben je in de afgelopen bestuursperiode vaker gebeld dan je lief was door inwoners die om een of andere reden niet blij waren met de handelwijze van het waterschap.

'Kamerik-Kockengen' werd een begrip dat niet alleen positieve associaties oproep. Maar juist jij bent het duidelijkste voorbeeld voor mij als ik het belang van een gekozen bestuur van het waterschap uitleg: de extra ogen en oren van het waterschap in het gebied, die maken dat je als college en als dijkgraaf veel beter weet wat er zoal speelt en hoe ons optreden als waterschap bij burgers en belanghebbenden wordt ervaren. Er waren spannende momenten in de afgelopen bestuursperiode en als lid van het algemeen bestuur heb je je controlerende rol daarbij duidelijk invulling gegeven, soms ook in niet mis te verstane bewoordingen. Maar als je een keer ten goede zag in jouw ogen, dan wist je dat ook te melden. Dank voor jouw inzet voor ons waterschap en voor jouw kritische rol daarbij, ook al was dat soms wel even slikken.

Klaas Ypma (ab-lid 2003-2015, tevens collegelid 2003-2009)

Klaas, toen jij in 2003 in het algemeen bestuur kwam, werd je ook meteen lid van het college, met de portefeuille Financiën. En in 2007 heb je mij in jouw functie van loco dijkgraaf geïntroduceerd bij mijn installatie als dijkgraaf.

Jij bent iemand van de inhoud en niet van het politieke spel, daar maak je ook geen geheim van. De introductie van het lijstenstelsel in 2008 had voor jou niet gehoeven, dat heb je mij vaak verteld. In jouw periode als collegelid is de voor ons waterschap profijtelijke samenwerking inzake de belastinginning met de Limburgse waterschappen tot stand gekomen. De door jou afgesloten dienstverleningsovereenkomst heeft gemaakt dat de perceptiekosten bij de belastinginning veel lager waren dan bij de meeste collega's. Dat werkt door tot op de dag van vandaag. Want bij de totstandkoming van de BghU was uitgangspunt dat geen van de deelnemende partijen duurder uit mocht zijn. Dus jouw scherpe contract is op die manier opnieuw verzilverd. Je kwam in 2009 in het algemeen bestuur op een geborgde zetel voor de bedrijven. Op deze bestuursperiode kijk je denk ik zelf met gemengde gevoelens terug. Jij vond dat er veel dingen niet goed gingen, maar het lukte je in het politieke debat niet altijd om anderen mee te krijgen in jouw opvattingen. Ik ben blij met ons lange gesprek drie maanden geleden, waarin wij veel hebben gesproken over het wel en wee van het waterschap. Je bent een fan van het kaatsen en het Sjúkelân, op het Sternse Slotland in Franeker, is voor jou wat het centre court van Wimbledon, aan de Church Road in Zuid-Londen, is voor de tennisliefhebber. Kaatsen en de bal verwachten in die sport liggen jou duidelijk meer na aan het hart dan deze activiteiten in de politieke arena. Maar trouw aan jezelf bleef je je roeren, vanuit de inhoud zoals jij die duidelijk voor je zag, omdat het in jouw ogen in het belang was van het waterschap en van jouw achterban.

Dank voor jouw inzet voor ons waterschap als ab-lid en als collegelid.

Riet van der Nat (ab-lid 2003-2015)

Met jou, Riet, kwam er in 2003 eveneens een schat aan bestuurlijke ervaring in het algemeen bestuur, ondermeer als oud-wethouder van de gemeente Nieuwegein. Ook jij koos ervoor om jouw momenten te pakken om in het debat je punt te maken en dat waren dan momenten waarop dat even moest in jouw ogen. En dan werd er ook altijd geluisterd! Zo werkt dat met inbreng waar ervaring vanaf druipt. Voor mij geldt dat jij het eerste ab-lid was met wie ik kennis heb gemaakt, want ik heb jou, als voorzitter van de selectie-commissie vanuit het algemeen bestuur, als eerste de hand geschud toen ik werd uitgenodigd om te spreken over eventuele vervulling van de functie van dijkgraaf, nadat Daan Vergunst te kennen had gegeven te gaan stoppen. Ik dank je voor het vertrouwen dat ik toen mede van jou heb gekregen.

Jouw no-nonsense benadering, ook in wat meer gevoelige kwesties, maar dan toch weer zonder daarin helemaal te verzakelijken, maakt indruk. Zo bouw je namelijk bestuurlijk gezag op! Dank dat jij De Stichtse Rijnlanden hebt laten profiteren van jouw bestuurlijke gezag.

Els van der Vorm-Gouman (ab-lid 2003-2015, vanaf 2013 tevens collegelid)

Els, toen jij in 2003 bij ons in het algemeen bestuur kwam, kregen we daardoor heel directe expertise op milieugebied in huis. Schoon water ligt jou na aan het hart en dat kwam goed uit toen jij in 2013 als collegelid het zuiveringsbeheer in je portefeuille kreeg. Dat blijft ook nog even zo als demissionair hoogheemraad en daarom ga ik nu hierover niet verder uitweiden, die gelegenheid komt binnenkort als ook het college het stokje overdraagt.

Huub van der Maat (ab-lid 1996-2015, vanaf 2009 tevens collegelid)

Jij bent de enige in dit gezelschap, Huub, die als ab-lid vier volledige en aaneengesloten bestuursperiodes heeft vol gemaakt bij De Stichtse Rijnlanden. Normaal gesproken is dat goed voor 16 jaar, maar door alle veranderingen rond de verkiezingen en de daarvoor benodigde wetgeving, sluit jouw totaal nu op bijna 20 jaar ab-lidmaatschap. Je bent nog in functie als hoogheemraad en daarom wil ik het nu kort houden, want jij komt nog ruimschoots aan de beurt.

Gert van den Hoeven (ab-lid 1999-2015)

Tenslotte Gert van den Hoeven, de officiële nestor van ons algemeen bestuur, toen Huub van der Maat in 2009 collegelid werd. De uitzonderlijke omstandigheden van art. 51a van de Waterschapswet hebben zich gelukkig niet voorgedaan, dus het waarnemen van het voorzitterschap is niet aan de orde geweest. Jouw inbreng, Gert, was duidelijk één vanuit de praktijk: het gezonde boerenverstand in de beste zin des woords. Een echte agrariër en met gevoel voor plant en dier want je bent ook lid van een agrarische natuurvereniging. En vanuit je praktijkkennis probeerde je ook wat in jouw ogen zin en onzin was op dat gebied, uit elkaar te houden. En dan kon je dan ook op een authentieke manier verwoorden, zonder veel omhaal en recht voor z'n raap. Ik kan mij nog een tweetal bezoeken herinneren aan jouw bedrijf. Dat was met de toen net gekozen gedeputeerde Han Weber op 27 juli 2010, toen wij op de fiets mede een bezoek hebben gebracht aan jouw bedrijf. En het bezoek van de Commissaris van de Koning van Zuid-Holland, Jan Franssen, op 10 oktober 2013, toen jij en Mieke Vergeer hem hebben bijgepraat over de toekomst van het agrarisch natuurbeheer. Voortreffelijk hoe jij daar jouw verhaal vlekkeloos hebt uitgeserveerd voor de Zuid-Hollandse bestuurders.

Dank voor 3 volle, aaneengesloten bestuursperiodes in het algemeen bestuur van De Stichtse Rijnlanden.

Dames en heren,

We sluiten een bestuursperiode af die goede momenten heeft gekend, maar ook pijnlijke. Daar moeten we onze ogen niet voor sluiten. De kunst is om dat dan ook onder ogen te zien en daarna toch weer de weg vooruit op te gaan met elkaar, ondanks politieke verschillen van inzicht en persoonlijke stijlverschillen.

Zeilen bij mooi weer is nu eenmaal een stuk gemakkelijker dan bij slecht weer, maar van af en toe zeilen bij slecht weer word je in de meeste gevallen wel een betere zeiler.

Laten we hopen dat we allemaal, of we nu afscheid nemen of niet, in de afgelopen jaren betere zeilers zijn geworden. In het belang van de mensen voor wie het doen: onze ingezetenen.